

Velisena Loopmare

* archeologie * genealogie
* geschiedbeoefening * monumentenzorg

Jaargang 24, nr. 2, augustus 2015

Secretariaat Historische Kring Velsen:

Postbus 122
1970 AC IJmuiden

E-mail: secretariaat@historishekringvelsen.nl

Ledenadministratie:

Driehuizerkerkweg 68, 1985 EM
Driehuis. Tel. 0255-511709
E-mail: ledenadministratie@historishekringvelsen.nl

Redactie Velisena Loopmare:

Zie de colofon op de laatste pagina

Website: www.historishekringvelsen.nl

Nieuws van het bestuur

Najaarsvergadering HKV.

Deze zal plaatsvinden op 2 November in Wijkcentrum De Hofstede, Velsbroek, de agenda en nadere informatie zal in de volgende Loopmare verschijnen.

Noteer dus alvast deze datum in uw agenda !

'Hoop doet leven!?' Een oud Nederlandse zegswijs.

Wat hoopt het bestuur?

Het bestuur hoopt dat leden van de Historische Kring zich willen aanmelden als (nieuw)bestuurslid.

Versterking van het bestuur is dringend gewenst!

Indien u niet geheel weet wat er van u verwacht wordt of waar u instapt, u kunt altijd een aantal malen meelopen in het bestuur door de bestuursvergadering bij te wonen.

Bericht van de penningmeester.

- In tegenstelling tot de vraag in de contributie-nota van begin 2015, om voor einde Maart de contributie te voldoen en de herinneringsnota van begin Mei, zijn er momenteel 11 leden die hun contributie nog niet hebben voldaan.
Ik wil hen vragen dit z.s.m. te voldoen onder vermelding van het Lidnr. op rekeningnr. NL09 RABO 0383 6242 23
- In de voorjaarsvergadering is besloten om de leden buiten de distributie-kring Velsen-Santpoort-Driehuis-IJmuiden-Velsbroek die de Loopmare op papier wensen te ontvangen een extra bijdrage in de portokosten te rekenen van €5,-.
Uit oogpunt van kosten besparing is in het bestuur tevens besloten om de instellingen met een ruil-abonnement de Loopmare slechts digitaal toe te zenden en niet meer op papier.

HKV activiteitenprogramma

Voorlopig hebben we de volgende lezingen gepland.

- “De Nieuwe Hollandse Waterlinie”, lezing in het kader van September Stellingmaand
Lezing door Kees Schipper op 14 September.
- “Papierfabriek De Eendracht van de firma Van Gelder Zonen. De eerste industrie vestiging aan het Noordzeekanaal”, lezing in het kader van : 2015 jaar van het Industrieel Erfgoed.
Lezing door Jack Zuurbier op 12 Oktober.

Beide lezingen in Wijkcentrum De Hofstede, Velsersbroek Aanvang 20.00 uur. Zaal open 19.30 uur

Bericht van de ledenadministratie

Sinds 22 februari 2015 hebben wij weer een aantal nieuwe leden mogen inschrijven, en wel:

Hr. J.B.A. Hermens	te	Santpoort-Zuid
Hr. M. Mulder & S. Dumas	te	Amsterdam
Hr. D. Mulder	te	IJmuiden
Hr. C. Koffeman	te	Driehuis
Mevr. A.G.K. Moore-Boon	te	Santpoort-Zuid
Hr. C.J. Schoon	te	IJmuiden
Hr. T. Smit	te	IJmuiden

Wij heten hen van harte welkom en hopen dat zij veel genoeg beleven aan het lidmaatschap. Zij hebben inmiddels de gebruikelijke welkomstbrief ontvangen, en na ontvangst van hun contributiebetaling voor het lopende jaar, ontvingen zij als welkomstgeschenk het laatstverschenen jaarboek “Velisena”.

Ook nu vragen wij u weer om familie, vrienden, kennissen, collegae en burens aan te moedigen lid te worden van de HKV. U kunt hen als geen ander het belang van een lidmaatschap van de HKV verklaren. Uiteraard kunt u hen ook verrassen met een CADEAULIDMAATSCHAP!

Eelco Graafsma

Rabobank Fietsdag

Zondag 13 september organiseert Rabobank IJmond de Rabobank Fietsdag.

Verenigingen en stichtingen die klant zijn van Rabobank IJmond, kunnen tijdens deze dag geld bij elkaar fietsen voor de clubkas. De tocht is ongeveer 30 tot 35 kilometer lang en voert langs allerlei mooie plekken in onze regio.

Iedereen op de fiets

U kunt op sportieve wijze geld verdienen om de clubkas te spekken. Iedere deelnemer die de fietsroute uitrijdt ontvangt € 12,50 voor de club.

Geeft u zich a.u.b. op bij het secretariaat van de Historische Kring Velsen.

secretariaat@historischekringvelsen.nl

Wij regelen het dan verder.

Aanvulling op het Jaarverslag 2014

De onderstaande tekst maakt deel uit van het Jaarverslag 2014 van het bestuur. Dat jaarverslag is in de vorige *Velisena Loopmare* gepubliceerd, in de voorjaarsledenvergadering aan de aanwezigen uitgedeeld en vastgesteld. Per abuis is de onderstaande tekst niet in het jaarverslag opgenomen.

Jan Victor Suurmond

Jaarverslag ledenadministratie 2014

Het aantal leden per categorie ultimo 2014 (met vergelijking naar een jaar eerder is als volgt:

- Gewone leden 363 (371)
- Huisgenoot leden 23 (25)
- Instellingen/Bedrijven 9 (9)
- Ruilabonnementen 21 (20)

Zoals u ziet een behoorlijke daling van het totaal aantal leden. Het blijkt echter dat in het najaar van 2014 zich weer nieuwe leden hebben aangemeld. Het is aanwijsbaar dat dit het gevolg is van openbaar toegankelijke lezingen die georganiseerd zijn. Alle reden dus om de komende jaren op de ingeslagen weg voort te gaan.

Jaarverslag Werkgroep Activiteiten 2014

Zoals gebruikelijk heeft HKV zich weer gepresenteerd met een informatie- en promotiestand en wel op:

09.06.2014 Pinkster Jaarmarkt Duin- en Kruidberg.

08.08.2014 Jaarmarkt Santpoort.

30.08.2014 Havenfestival IJmuiden.

27.09.2014 Jaarmarkt Velsen-Zuid.

Het is meer dan duidelijk dat aanwezigheid met onze stand op de diverse markten een must is.

Het is een ideale manier om bezoekers te wijzen op het bestaan van HKV en op de mogelijkheden die onze vereniging biedt.

Lezingen 2014

13.01.2014 Lezing door Wim Bosman: Actueel archeologisch onderzoek in Velsen.

24.03.2014 Lezing door Sander Wassing: Raad van Beroerten in Velsen en Beverwijk.

08.09.2014 Lezing door Peter Schat: De stelling van Amsterdam.

13.10.2014 Lezing door Aad Neven: Soldaten uit India in Duitse Krijgsdienst.

Excursies 2014

17.05.2014 Excursie naar Crematorium en Begraafplaats Westerveld.

25.10.2014 Wandelexcursie langs geveltekens in Haarlem.

Bovendien werd op 21.09.2014 deelgenomen aan de RABO-bank fietsdag. Een sponsorfietsstocht om de verenigingskas te spekken. Helaas werd slechts door een zeer klein aantal leden meegefietst.

Eelco Graafsma

Nieuws van werkgroepen

Werkgroep activiteiten :

Ook dit jaar staat de HKV weer op verschillende jaarmarkten met een kraam.

De HKV staat dit jaar nog op de volgende markten :

- 7 augustus Santpoortse Feestweek
- 26 september Oud-Velsen Feestweek

Wij zoeken altijd enthousiaste leden die de stand enkele uren willen bemensen, die door het promoten van de HKV en informatie verschaffen over de rijke historie van Velsen aan de vele passanten nieuwe leden kunnen verwerven.

Het is op deze markten altijd heel erg gezellig en de sfeer is uitstekend !

U kunt zich aanmelden bij het secretariaat : secretariaat@historischekringvelsen.nl

Eelco Graafsma

Recent ontvangen schenkingen

Van de recent opgeheven "Werkgroep Historisch Driehuis", de uitgebreide verzameling foto's, ansichtkaarten en reproducties van foto's. Allemaal over Driehuis.

Verhalenwandeling door Oud IJmuiden

De wandelroute 'Ontdek Oud-IJmuiden' is onderdeel van het verhalenproject Beleef Oud-IJmuiden: www.beleefoudijmuiden.nl. Dit project verzamelt verhalen over de geschiedenis van Oud-IJmuiden vanaf de aanleg van het Noordzeekanaal in 1876 tot heden. De verhalen zijn vastgelegd in het boek "Beleef Oud-IJmuiden".

Opdrachtgever is de Stichting Verhalen Verbinden: www.stichtingverhalenverbinden.nl.

De route is 5,5 kilometer lang, duurt ongeveer 2 uur en de routebeschrijving is voor €1,50 verkrijgbaar via www.ontdekoudijmuiden.nl of download de route in de gratis AbelLife app via de Appstore van Apple of Google.

In de app kiest en koopt u de route "IJmuiden-Ontdek Oud-IJmuiden".

Verschenen

- Herman Clerinx. De Romeinse Rijkswaterstaat. Kanalen en scheepvaart bij de Limes. In: *Geschiedenis Magazine*, jrg. 50, juni 2015, nr. 4, p. 30-33
Nederland en het aanleggen van kanalen. Ook de Romeinen hadden dat al begrepen. Ze verlegden zelfs de loop van de Rijn. Het had militaire redenen maar ze deden het ook omdat ze liever over rustige binnenwateren voeren dan over de enge zee.
Verder lezen:
 - Herman Clerinx. *Romeinse sporen. Het relaas van de Romeinen in de Benelux met 309 vindplaatsen om te bezoeken*. Athenaeum-Polak en Van Genneep, 2014
 - Maike van Stiphout, Marieke Berkers en Jan Kolen. *Limesweg*. Uitgeverij Architectura & Natura, 2008
- Tom Hazenberg en Paul van der Heijden. De Limes als scheepskerkhof. In: *Geschiedenis Magazine*, jrg. 50, juni 2015, nr. 4, p. 34-36
Archeologen stuitten in 1972 tijdens opgravingen in Zwammerdam op enkele Romeinse vrachtschepen. Dit bleek de ontsluiting van een unieke Nederlandse schat. Er liggen hier namelijk uitzonderlijk veel wrakken in de bodem langs de voormalige Limes. De drassige omstandigheden waren ideaal voor de conservering van schepen uit de Romeinse tijd.
Verder lezen:
 - Wouter K. Vos, E. Blom en T. Hazenberg. *Romeinen in Woerden. Het archeologisch onderzoek naar de militaire bezetting en de scheepvaart van Laurium*. Hazenberg Archeologie, 2010
 - M.D. de Weerd. *Schepen voor Zwammerdam*. Proefschrift UvA, 1988
- Louis Ph. Sloos. *Onze Slag bij Waterloo. De beleving van de overwinning op Napoleon in Nederland*. Nijmegen, 2015. 304 p., ill.
Op 18 juni 1815 was het precies 200 jaar geleden, dat Napoleon bij Waterloo definitief werd verslagen. De Slag bij Waterloo drukt een zwaar stempel op de geschiedenis van Nederland en België en liet ongekend veel sporen na in onze kunst en cultuur – er ontstond een heuse Waterlooocultus, zo blijkt uit genoemd boek. Tot 1940 was Waterloodag zelfs een nationale feestdag.
- Wilfried Uitterhoeve. *Een innige vereeniging. Naar één koninkrijk van Nederland en België in 1815*. Nijmegen, 2015. 160 p., ill.
Na veel onderhandelingen werd Willem I in 1815 koning van het verenigd koninkrijk van Nederland en België. Auteur gidst u door de verschillende fasen van de vereniging en langs problemen die zich daarin voordeden. Moest de Schelde echt worden heropend? En zou de lucratieve slavenhandel kunnen worden hervat?
- Lotte Jensen. *Verzet tegen Napoleon*. Nijmegen, 2015. 224 p., ill.
In 1813 werd Nederland bevrijd van de Fransen. Daarmee kwam een einde aan de jarenlange Franse overheersing. In 1806 had Napoleon Bonaparte zijn broer tot koning van ‘Holland’ benoemd, om vervolgens het land in 1810 bij het Franse keizerrijk in te lijven.
Het standaardbeeld is dat de Nederlanders nauwelijks in opstand kwamen tegen het Franse regiem. Maar niets is minder waar. Tal van burgers verhieven hun stem tegen het Franse gezag en sprongen in de bres voor het vaderland. Zelfs tijdens de inlijving, toen een strenge censuur gold, lieten zij zich de mond niet snoeren. ‘Gevloekte rover!’ en ‘Oranje boven!’ klonk het alom.
- *Maaltijd*. Stichting Korenmolen De Zandhaas en Jos Kors. Santpoort, 2015. 8 p., ill.
Ter gelegenheid van het jubileum ‘500 jaar malen’ is een fraai geïllustreerde uitgave verschenen over onder meer de geschiedenis van de Santpoortse korenmolen.

Jan Victor Suurmond

Tentoonstellingen

- Van 14 juni t/m 30 augustus 2015 is op Buitenplaats Beeckestijn te zien de tentoonstelling
“Water en Weerbaarheid”

Buitenplaats Beeckestijn en de komst van het Noordzeekanaal te zien. De expositie neemt u mee op reis door de geschiedenis van het landschap rondom Beeckestijn en de ingrijpende veranderingen daarin door de aanleg van het Noordzeekanaal in 1865. 150 Jaar geleden ging de eerste schop de grond in voor het graven van het Noordzeekanaal. 11 Jaar zou het project in beslag nemen; een turbulente periode met ingrijpende veranderingen voor het landschap. Veel beeldmateriaal voor deze tentoonstelling komt uit de collectie van Chiel de Weers en is door zijn erven beschikbaar gesteld.

Ga voor meer informatie naar de speciale website : <http://www.buitenplaatsbeeckestijn.nl/actueel>

- Tot eind 2016 te zien in de Hermitage te Amsterdam de tentoonstelling
“Hollanders van de Gouden Eeuw”

Dertig reusachtige groepsportretten uit de 17de eeuw afkomstig uit de collecties van het Amsterdam Museum en het Rijksmuseum zijn voor het eerst verzameld en tot en met eind 2016 te zien in de Hermitage Amsterdam.

Deze ‘broers en zussen’ van De Nachtwacht zijn uniek in de wereld en vanwege hun formaat zelden te zien. Ze tonen ons regenten, schutters en kooplieden van allerlei rangen, standen en religies, gebroederlijk naast elkaar. Schuttersportretten van onder meer Govert Flinck en Nicolaes Pickenoy zijn slechts enkele voorbeelden van topstukken die in de tentoonstelling te zien zijn. Samen illustreren zij het verhaal van het voor Nederland zo typerende collectieve burgerschap. Zij houden ons als het ware een spiegel voor. Want de onderlinge verhoudingen van toen liggen aan de basis van de hedendaagse normen en omgangsvormen. Hollanders van de Gouden Eeuw (Portrait Gallery of the Golden Age) is tenminste tot en met eind 2016 te zien.

Ga voor meer informatie naar de speciale website : www.hollandersvandegoudeneeuw.nl

Henk Timmers

- Van 27 juni t/m 6 januari 2016 is in het Zee- en Havenmuseum te zien de expositie
“Romeinen terug in Velsen.”

Een expositie over de Romeinse havens van Velsen ca. 2.000 jaar geleden.

De tentoonstelling is een samenwerking tussen het museum en de Stichting Romeinen in Velsen. De expositie geeft een beeld van het militaire leven van de Romeinen tijdens hun verblijf in Velsen. In de vitrines worden vondsten getoond uit het fort Velsen 2 en de offerplaats Velsbroek. De vitrines zijn rond alle thema's van het dagelijks leven ingedeeld. Er is een maquette van Velsen 1 te zien en ook replica's van een harnas en van een schild.

Op tekstpanelen leest de bezoeker niet alleen informatie over de archeologische opgravingen maar ook over de historie, die betrekking heeft op de bewoningsperiode van 15 tot 50 na Chr.

Waarom kwamen de Romeinen naar onze regio en waarom gingen ze weer weg? Ook het beroemde verhaal van *de soldaat in de waterput* wordt verteld. Tot slot wordt er via een beamerpresentatie informatie gegeven over het fort Velsen 1.

Zee- en Havenmuseum, Havenkade 55, IJmuiden. Open: woe., za. en zo. van 13.00 tot 17.00 uur. In de schoolvakanties ook op vrijdagmiddag. www.zeehavenmuseum.nl en www.2000jaarromeineninvelsen.nl

Tekst van Hilde Vermast (AWV en Stichting Romeinen in Velsen)

Wim Sellen

- ***Het geheim van de Middeleeuwen in gouddraad en zijde.***

Museum Catharijneconvent presenteert een van de best bewaarde geheimen in de kunstwereld. Want wie weet dat kerkelijke gewaden in de Middeleeuwen tot de meest waardevolle kunstschaten behoren?

Deze pronkstukken, gemaakt van materialen als goudbrokaat, fluweel, gouddraad en zijde, waren kostbaarder dan schilderijen, beelden en gouden of zilveren voorwerpen. De tentoonstelling toont de mooiste en zeldzaamste laatmiddeleeuwse liturgische gewaden uit nationale en internationale verzamelingen.

Museum Catharijneconvent, Lange Nieuwstraat 38, Utrecht. Nog t/m 16 augustus 2015.
www.catharijneconvent.nl

- ***Voor de lieve vrede. Bezetting, bevrijding en wederopbouw in Haarlemmermeer.***

Tentoonstelling in het Historisch Museum Haarlemmermeer t/m 11 januari 2016. Open: tot 1 november 2015 van dinsdag t/m zondag van 13.00 tot 17.00 uur en van 1 november 2015 tot 11 januari 2016 op zaterdag en zondag van 13.00 tot 17.00 uur. Bosweg 17. 2131 LX Hoofddorp. Tel. 023-5620437. www.historisch-museum-haarlemmermeer.nl

- ***WAARDEvol. De bodem van Noord-Holland.*** In Huis van Hilde, Westerplein, Castricum. In opdracht van de provincie Noord-Holland heeft het Noord-Hollands Archief een tentoonstelling samengesteld met historische kaarten, prenten en foto's uit de Provinciale Atlas Noord-Holland. De tijdelijke tentoonstelling WAARDEvol in het Huis van Hilde brengt een ode aan de aardkundige monumenten van de provincie. Met een spectaculaire installatie, de *augmented reality sandbox* - een primeur voor Nederland – kun je zelf direct ervaren wat de gevolgen zijn van ingrepen in het landschap.

Van 29 mei t/m 30 augustus 2015. Open: di. t/m vr. 9.00 – 17.00 uur,
zaterdag en zondag 11.00 – 17.00 uur.

Jan Victor Suurmond

Velisena Loopmare is een nieuwsbrief voor leden van de Historische Kring Velsen en verschijnt drie- tot viermaal per jaar. Deze nieuwsbrief is voor een deel samengesteld door het bestuur, omdat de redacteur tijdelijk verhinderd is. Kopij voor de volgende nieuwsbrief gaarne per e-mail in een bijlage weer verzenden naar de redacteur via het e-mailadres: j.suurmond3@upcmail.nl. Het postadres is Ampzingstraat 3 zw, 2014 XT Haarlem. Tel. 023-8448479.

De volgende *Velisena Loopmare* verschijnt uiterlijk medio **oktober 2015**. Kopij van het bestuur, van werkgroepen en van leden wordt uiterlijk op **woensdag 30 september 2015** verwacht.

Informatie uit de nieuwsbrief mag worden overgenomen, mits de bron wordt vermeld.

